

اَلْجَلِيْشُ الصّالِحُ خَيْرٌ مِنَ الْوَحْدَةِ وَالْوَحْدَةُ خَيْرٌ مِنَ جَلِيْسِ الشُّوءِ وَامْلَأْهُ الْخَيْرِ خَيْرٌ مِنَ الشُّكُوْطِ وَالشُّكُوْطُ خَيْرٌ مِنَ امْلَاءِ الشَّرِّ.

همنشین شایسته و خوب، بهتر از تنهایی است و تنهایی بهتر از همنشین بد است. یاد دادن نیکی بهتر از سکوت است و سکوت، بهتر از یاد دادن بدی است.

بحارالانوار، ج ۲۴ ص ۸۴

هفدهم ماه ربیع‌الاول بنا بر قول مشهور میان شیعه امامیه، سالروز ولادت با سعادت نبی مکرم اسلام حضرت ختمی مرتبت محمد مصطفی ﷺ است. گرچه مرحوم کلینی دوازدهم ربیع را اختیار نموده است که نزد ما معرض‌عنه است.

مرحوم طبرسی (قرن ششم) در کتاب اعلام الوری (۴۲/۱) ولادت پربرکت آن‌حضرت را روز جمعه هنگام طلوع آفتاب هفدهم ربیع‌الاول از عام‌الفیل ثبت کرده است. در این مقاله کوتاه، نیم‌نگاهی به شخصیت جهانی آن‌حضرت از دیدگاه آیات قرآن می‌پردازیم؛ باشد تا با تاسی و اقتدا به آن نور اقدس، بشریت و جهان بتوانند به سعادت ابدی نائل آید.

- ۱. نور الهی**

قرآن در سوره مائده آیه ۱۵ از آن‌حضرت به نور یاد کرده و می‌فرماید: «قد جاء کم من الله نور وکتاب مبین». مرحوم طبرسی (ت۵۴۸) در تفسیر جوامع الجامع (۳۱۹/۱) می‌گوید: مراد از نور در این آیه، پیغمبر اکرم ﷺ است که به‌وسیله او، خلق هدایت می‌شوند؛ همان‌گونه که به‌وسیله نور هدایت می‌شوند و مرحوم شیخ طوسی در التبیان (۲۵۵/۳) در تبیین این نور می‌گوید: همانا به پیغمبر نور گفته شده؛ چون به‌وسیله او هدایت می‌شوند؛ همان‌گونه که به‌وسیله نور هدایت می‌شوند و واجب است که از آن‌حضرت متابعت و پیروی گردد؛ چون نور آشکار است که حق را از باطل جدا می‌کند.

واقعاً اگر نور هدایت این فرستاده خداوند در بعثت نبوی درخشش نمی‌کرد، امروز دنیا در تاریکی جهل و ظلمات فرو رفته بود.

- ۲. مقامات پنجگانه پیغمبر اکرم ﷺ**

قرآن در سوره مبارکه احزاب آیه ۲۵ می‌فرماید: ﴿یا ایها

تسبیح پیامبر خدا تسبیح خدا است

یادداشت:

حجت‌الاسلام والمسلمین حسین عشاقی

﴿إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَاهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا؛ لِيُثْمِنُوا بِاللّٰهِ وَرَسُولِهِ وَتُعَزِّرُوهُ وَتُوَقِّرُوهُ وَتُسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا﴾ (۹۸، فتح)
ترجمه: ما تو را گواه و مبشّر و هشداردهنده فرستادیم، تا شما به خدا و پیامبرش ایمان آورید و او را یاری کنید و بزرگش شمارید و صبحگاهان و شامگاهان او را تسبیح گوید.

مفسران در اینکه منظور از ضمیر مفعولی «ه» در آخر سه فعل «تُعَزِّرُوهُ وَ تُوَقِّرُوهُ وَ تُسَبِّحُوهُ» کیست؟ اختلاف نظر دارند؛ برخی مرجع را در هر سه فعل، خدا دانسته‌اند تا آیه

سخن بزرگان امام خمینی

آن چیزی که انسان را به ضیافتگاه خدا راه می‌دهد، این است که غیر خدا را کنار بگذارد و این، برای هر کسی میسور نیست، برای افراد انگشت شماری که در رأس آنها رسول‌الله ﷺ است، میسور بوده است. آن توجه قلبی به مبدأ نور و اعراض از ماورای او، او را لایق کرد به ضیافة‌الله و لایق کرد برای اینکه، قرآن یک‌مرتبه به طور بسیط در قلب او وارد بشود.

صحیفه امام، جلد۱۷، صفحه ۴۹۱-۴۹۰

پیامبر رحمت درآینه وحی

حجت‌الاسلام والمسلمین محمدجعفر طبسی

کرده است: «ومن الليل فتهجد به نافلة لك عسى أن يبعثك ربك مقاما محمودا» مفسران از جمله مرحوم قمی، مقام محمود را به نماز شب تفسیر کرده‌اند و خواندن نماز شب در دل آن نور و روشنایی در روز قیامت است.

(بحارالانوار، ۳۴۰/۷۹)

روایات بسیاری در اهمیت و فضیلت نماز شب از پیامبر و اهل بیت علیهم‌السلام وارد شده است. مهمترین پیام این آیه، توجه مردم و جامعه به نماز شب است.

- ۷. ایستادگی و استقامت در برابر دشمنان**

قرآن کریم در سوره فتح، آیه ۲۹ می‌فرماید: «أَشِدَّاءَ عَلَى الْكُفَّارِ رَحِمَاءَ بَيْنَهُمْ» آیه در مقام بیان شیوه معامله پیامبر اکرم با دشمنان دین است و این، یعنی وعده‌های پروردگار عزوجل کاملاً شفاف است و ملاک مهر و قهر، چیزی جز ایمان و کفر نیست؛ نه قوم و قبیله است و نه مال و ثروت.

- ۸. نعمت‌های خداوند**

قرآن در سوره مبارکه نمل آیه ۸۳ می‌فرماید: «يعرفون نعمة الله ثم ينكرونها». مرحوم طبرسی در تفسیر جوامع الجامع (۳۵۲/۲)، نعمت در آیه را به نبوّت پیغمبر ﷺ تفسیر کرده است. سپس می‌افزاید: «وهو نبئها و امامها القائم مقامه».

پس نعمت در آیه هم به نبوت تفسیر شده و هم به امامت، که ادامه‌دهنده راه نبوت است. مرحوم حویزی در تفسیرش نورالقلیل (۷۲/۳) از مرحوم فقه‌الاسلام کلینی روایت کرده که امام جعفر صادق علیه‌السلام از پدرش از جدش نقل کرده که «يعرفون نعمة الله ثم ينكرونها»، هنگامی که آیه ﴿إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ رَسُولُهُ...﴾ نازل گردید، عده‌ای از یاران پیغمبر اکرم ﷺ در مسجد مدینه جمع شده بودند، برخی‌شان به برخی دیگر گفتند: درباره این آیه چه نظری دارید؟

برخی اظهار داشتند که اگر به این آیه ایمان آوریم، پیغمبر فرزند ابوطالب را بر ما مسلط خواهد کرد و ما می‌دانیم که محمد، صادق است در آنچه می‌گوید؛ اما از او پیروی می‌کنیم؛ ولی از علی اطاعت نمی‌کنیم که در این هنگام آیه نازل شد: «يعرفون نعمة الله ثم ينكرونها؛ یعنی ولایت علی علیه‌السلام را می‌دانند و «وأكثروهم الكافرون» بالولایة.

پیامبر است؛ مخصوصا که در شأن نزول این آیات گفته‌اند که این آیات در دنبال وقایع صلح حدیبیه نازل شده است که در آن وقایع از ناحیه مسلمانان به ساحت پیامبر بی‌احترامی شد و مقامات الهی آن‌حضرت و شؤون ایشان از جانب خودی و غیرخودی رعایت نشد؛ لذا این آیات، نازل شده تا مقامات الهی پیامبر ﷺ به مسلمانان تذکر داده شود تا روشن گردد که یکی از اهداف ایمان مسلمانان، تمجید و ستایش پیامبری است که شؤون و مقامات الهی دارد.

• ثانیاً در آیه بعد یعنی آیه ﴿إِنَّ الَّذِينَ يُبَايِعُونَكَ إِنَّمَا يُبَايِعُونَ اللَّهَ...﴾، به مقام فنای کامل پیامبر ﷺ در ذات الهی اشاره شده است؛ زیرا این آیه دلالت دارد که کسانی‌که با تو بیعت کرده یا خواهند کرد، فقط و فقط با خدا بیعت می‌کنند؛ چون «إنَّمَا» در جمله ﴿إِنَّمَا يُبَايِعُونَ الله...﴾ بر حصر مفهوم جمله در مفعول «يُبَايِعُونَ» دلالت می‌کند؛ پس بیعت با پیامبر، فقط فنای کامل پیامبر ﷺ در ذات الهی اشاره شده است؛ زیرا این آیه دلالت دارد که کسی‌که با تو بیعت کرده یا خواهند کرد، فقط و فقط با خدا بیعت می‌کنند؛ چون آیه «وَتُسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا» مسلمانان را موظف کرده است که هر روز و شب، پیامبر را تسبیح کنند و بدین نحو خداوند به مسلمان همدانده که پیامبر ﷺ در مقامی است که تسبیح او عیناً همان تسبیح خداست؛ بدون اینکه این‌گونه تسبیح، موجب نقض اختصاص تسبیح به خدا باشد؛ از این‌روست که هر مسلمانی در تشهد نمازهای شبانه‌روزش، مکرراً پیامبر را با جمله «وأشهد أن محمدا عبده ورسوله» تسبیح می‌کند و عیب این است که در این تسبیح، حضرت محمد ﷺ با عنوان «عبد» تسبیح می‌گردد که خود، حاکمی از فنای انانیت او در هویت حضرت حق است؛ زیرا عبد، از آن‌جهت که عبد است، مالک هیچ چیز نیست: «العبد وما فی يده كان لملأه» و نیز به‌خاطر مقام عبودیت اوست که او رسول‌خدا گشته است؛ زیرا سخن رسول، سخن مرئیل است؛ نه سخن خودش.

- سال بیست و دوم
- شماره ۷۷۰
- دوشنبه ۱۰ مهر ۱۴۰۲
- ۱۲ صفحه ۳۰۰۰ تومان

      صاحب امتیاز: مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه
      سرپرست مرکز رسانه و فضای مجازی مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه: رضارستمی
      سرپریر: رمضانعلی عزیزی • با همکاری هیأت تحریریه
      تلفن: ۰۰۵۳۸-۳۲۹۰ • شماره: ۰۰۵۳۳-۳۲۹۰ • صندوق پستی: ۳۷۱۸۵/۴۳۸۱
      نشانی: قم، بلوار جمهوری، کوچه ۲، پلاک ۱۵
      پایگاه اینترنتی: www.ofoghhawzah.ir
      پست الکترونیک: info@ofoghhawzah.ir
      امور هنری: سید امیر سجادی
      کارشناس فنی چاپ: مصطفی اویسی • چاپ: صمیم ۴۴۵۳۳۷۲۵

      عطر یار
      درد چشم انتظاری
      محمد قاسمی

ما را در آورده از پا، این درد چشم انتظاری تاکی جدایی و دوری؟ تا کی دل و بی‌قراری؟ این خانه‌ها بی‌حضورت، زندان زجر و شکنجه‌ست شوقی به خواندن ندارد، در این قفس‌ها، قناری ای عید جمعه، ز هجرت، روز عزای عمومی ای چشم‌ها در فرافت، از اشک، چون رود جاری در بوته امتحانات، مثل طلا ذوب گشتیم ممنون، دل سنگ ما را دادی چه نیکو عیاری نه کوفی بی‌وفائیم، نه اهل مکر و ریائیم ما بنده تحت امریم، تو صاحبِ‌الاختیاری مالک نبودیم اگر نیست شور علی در سر ما میثم نبودیم اگر نیست تقدیرمان سربداری هر کس گدایت نباشد، فقر و فلاکت سزاش است در چشم ما گنج قارون، بی‌توست عین نداری از قول کعبه اجازه ست از تو بپرسم سؤالی کی دست پُر مهر خود را بر شانه‌ام می‌گذاری؟

تولیت حرم مطهر بانوی کرامت علیها‌السلام، با بیان اینکه دشمنی دشمنان به‌خاطر باورهای ماست، گفت: مقاومت در برابر دشمن و بریدن دست متجاوزان از سرزمین‌های مسلمانان، از جمله باورهایی است که ما آن را دنبال می‌کنیم و اگر روزی با تکیه بر این باورها و با دست خالی مقابل دشمن موفق شدیم، امروز که اروپایی‌ها برای خرید تجهیزات ما در نوبت هستند، به‌طریق اولی موفق خواهیم شد.

به گزارش خبرگزاری حوزه، آیت‌الله سعیدی در دیدار سیدصادق میرئی مدیرکل بهزیستی استان قم که در سالن محراب حرم مطهر بانوی کرامت علیها‌السلام انجام شد، با گرمی داشت هفته دفاع مقدس، اظهار کرد: همه‌ای که در دفاع مقدس به ایران شد، به‌خاطر دشمنی با انقلاب، نظام اسلامی و باورهای ما بود و جوان‌های ما با تقدیم جان خود در راه خدا، با‌دست خالی از این باورها که در نظام اسلامی متجلی شده بود، دفاع کردند.

نماینده ولی فقیه در استان قم با بیان اینکه امروز نیز دشمنی دشمنان به‌خاطر باورهای ماست، گفت: مقاومت در برابر دشمن و بریدن دست متجاوزان از سرزمین‌های مسلمانان، از جمله باورهایی است که ما آن را نه‌تنها در کشور خود؛ بلکه در کشورهای مسلمان دیگر نیز دنبال می‌کنیم و اگر روزی با تکیه بر این باورها و با‌دست خالی، مقابل دشمن موفق شدیم، امروز که اروپایی‌ها برای خرید تجهیزات ما در نوبت هستند، به‌طریق اولی موفق خواهیم شد.

تولیت حرم مطهر حضرت فاطمه معصومه علیها‌السلام در ادامه، با اشاره به سالروز شهادت امام حسن عسکری علیه‌السلام، گفت: شیعه همواره مخالفان و معاندان زیادی داشته و امام حسن عسکری علیه‌السلام چون آخرین امام حاضر در جامعه بودند و باید شیعه را برای دوران غیبت آماده می‌کردند، از این‌رو برای ماندگاری شیعه تلاش‌های زیادی کردند.

وی با بیان اینکه بهزیستی از افتخارات نظام ماست، گفت: در نگاه دینی معلولان جزئی از جامعه هستند که نباید جدا و از کارافتاده تلقی شوند؛ بلکه باید مورد توجه و احترام باشند و در جامعه تکریم شوند.

آیت‌الله سعیدی افزود: در روایات آثار زیادی برای نگهداری والدین سالمند بیان شده است؛ بنابراین حتی‌المقدور باید خود مردم متکفل نگهداری از سالمندان و معلولان شوند و حمایت‌های مادی نهادهای حمایتی نیز، باید در اختیار خانواده‌ها قرار گیرد. وی توجه به معلولان را یک نگاه انسانی و فرادینی دانست و گفت: در صورتی که حمایت‌های کافی از معلولان انجام شود، استعداد‌های پنهان آنها شکوفا می‌شود و فواید آن به جامعه باز خواهد گشت.